

سه شنبه 14 بهمن 1393 - 07:22

انتظار مردم از توافق هسته‌ای لغو کامل تحریم‌هاست

مذاکرات هسته‌ای در حالی میان ایران و 5+1 ادامه دارد و آمریکایی‌ها با قلدری در پی به کرسی نشاندن شروط خود و اخذ بیشترین امتیاز در قبال لغو کمترین تحریم‌ها هستند که انتظار عمومی و به حق از این ماراتن نفس‌گیر، لغو همه تحریم‌هاست.

مذاکرات هسته‌ای در حالی میان ایران و 5+1 ادامه دارد و آمریکایی‌ها با قلدری در پی به کرسی نشاندن شروط خود و اخذ بیشترین امتیاز در قبال لغو کمترین تحریم‌ها هستند که انتظار عمومی و به حق از این ماراتن نفس‌گیر، لغو همه تحریم‌هاست.

توافق موقت ژنو (برنامه اقدام مشترک) علی‌رغم همه کاستی‌ها و ضعف‌های موجود، روزه‌ای به سوی توافق جامع و دائمی میان ایران و 5+1 تلقی شد. توافقی که در آن قرار بود به گفته مسئولان در برابر شفاف‌سازی بیشتر ایران درباره فعالیت‌های هسته‌ای خود، تحریم‌ها برداشته شود. علی‌رغم عدم انتشار اخبار مذاکرات جاری، رفتار و مواضع آشکار آمریکایی‌ها نشان می‌دهد آنان نه تنها قصد رفع تحریم‌ها را ندارند بلکه سعی می‌کنند از آن به عنوان اهرمی برای پیشبرد مقاصد خود استفاده کنند.

پس از امضای توافقنامه ژنوپرف غربی به صورت رسمی متعهد شد که تحریم‌های جدیدی علیه ایران وضع نکند. اما بازهم این آمریکا و اروپا بودند که در طول اجرای برنامه اقدام مشترک نه تنها مانع از اجرای لغو تحریم‌ها در چارچوب توافقنامه ژنو نشدند، بلکه تحریم‌های جدید علیه ایران را نیز افزایش دادند و از اجرای کامل تعهدات خود در زمینه کاهش تحریم‌ها نیز سر باز زدند.

اشتباه راهبردی؛ پیوند زدن مذاکرات هسته‌ای به گشایش اقتصادی

در حقیقت رفتار آمریکا و غرب در مذاکرات شبیه رفتار «کلاهبرداران نزولخوار» است که چند برابر وام پرداختی را بازپس می‌گیرند اما وام‌گیرنده همچنان به اندازه اصل وام یا بیشتر بدهکار می‌ماند؛ با این تفاوت که آمریکا و غرب چیزی به ایران نداده و با این وجود، برای هیچ امتیازی که نداده‌اند مدام طلب‌های جدید می‌تراشند! آنها مذاکرات را گروگان گرفته‌اند چون به خطای راهبردی طیفی از دولتمردان در پیوند زدن مذاکرات هسته‌ای به گشایش اقتصادی پی برده‌اند.

در همین رابطه، «دیوید کوهن»، معاون وزارت خزانه داری آمریکا در مصاحبه با روزنامه «وال استریت ژورنال» مدعی شد: بهبود اقتصاد ایران بدون سازش با غرب در مذاکرات هسته‌ای، امکان‌پذیر نیست و این وضعیت اهرم فشار آمریکا را در مذاکرات نهایی تقویت می‌کند.

وی در ادامه با لحنی تمسخرآمیز گفت: آنها گیر افتاده‌اند. بدون رفع تحریم‌ها نمی‌توانند اقتصاد را بازسازی کنند. فکر می‌کنم آنها با دستان بسته به مذاکرات آمده‌اند.

حال در این سوی میدان، ملت ایران از دولت یازدهم، به‌طور عام و تیم مذاکره‌کننده هسته‌ای به‌طور خاص انتظار دارند تا در مدت زمان تمدید مذاکرات (پایان دوره تمدید، 9 تیر ماه 1394 می‌باشد)، از تکرار اشتباهات یک‌سال و نیم اخیر اجتناب کرده و وعده‌های نسبی در قبال امتیازات نقد دریافت نکنند.

لزوم تجدید نظر کلی

در توافق ژنو

در ابتدای امر تیم مذاکره‌کننده ایران می‌بایست پیش از پذیرش خواسته‌های طرف مقابل، سرنوشت امتیازات قبلی که در قالب توافقنامه ژنو به ایران ارائه شده بود را مشخص کند. با گذشت بیش از یک سال از انعقاد توافق برنامه اقدام مشترک، برخی از امتیازات ارائه شده به ایران مانند تعویض و تعمیر قطعات هواپیما، رفع تحریم در حوزه خودروسازی، پرهیز از تحریم جدید تحریم‌ها و واریز اقساط در زمان تعیین شده و ... اجرایی نشده است. با این تفصیل چه تضمینی برای عمل آمریکایی‌ها به تعهدات جدید در توافق جامع احتمالی وجود دارد؟

از سوی دیگر اعضای تیم مذاکره‌کننده ایران باید بر موضوع «لغو» تحریم‌ها تاکید داشته باشند چه آنکه برخی مقامات

آمریکایی اعلام کردند در صورت حصول توافق نهایی تحریم‌ها در ابتدا «تعلیق» شد. تعلیق تحریم‌ها بدین معناست که کاخ سفید و یا کنگره می‌توانند به راحتی بار دیگر تحریم‌های تعلیق شده را علیه ایران وضع کنند. اما در اصل می‌بایست تحریم‌ها به صورت دفعه‌ای و یکباره لغو شود. همچنین تحریم‌ها نباید مورد تفکیک قرار گیرد و لغو تحریم‌ها باید شامل تحریم‌های شورای امنیت، اتحادیه اروپا، فرمان‌های اجرایی رئیس جمهور آمریکا، تحریم‌های وضع شده توسط کنگره آمریکا و تحریم‌های مربوط به سیستم مالی ایران (سوئیفت) باشد. علاوه بر این تحریم‌ها نباید تقسیم پذیر باشند چرا که برخی از طرف‌های خارجی با تقسیم کردن تحریم‌های درون سرزمینی و برون سرزمینی به شکل دیگری در صدد فرار کردن از لغو یکباره تحریم‌ها هستند.